

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Pohteen osavuosisikatsaus 1-9/2023

20.11.2023 aluevaltuusto

Anu Vuorinen, strategia- ja talousjohtaja

Juha Jääskeläinen, henkilöstöjohtaja

Sisällys

1. Keskeiset nostot osavuosikatsauksesta	3
2. Johdanto	5
3. Hyvinvointialueen strategian toteuttaminen	7
4. Hoito ja palvelutakuiden toteutuminen: syyskuun tilanne	12
5. Rakennemuutoksen eteneminen järjestämissuunnitelman mukaisesti	30
6. Talustilanne ja ennuste loppuvuoden kehityksestä	33
6.1. Tammi-syyskuun talustilanne ja arvio loppuvuoden kehityksestä	33
6.2. Maksuvalmius, lainasalkku ja investoinnit	38
7. Tietoa henkilöstöstä	40
8. Katsaus toimialueiden toimintaan ja talouteen	48
8.1. Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	48
8.2. Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut	55
8.3. Ikäihmisten palvelut	63
8.4. Vammaispalvelut	68
8.5. OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	72
8.6. Kuntoutuspalvelut	80
8.7. Sairaanhoidolliset palvelut	83
8.8. Pelastustoimi	86
8.9. Järjestämistoiminto	89
8.10. Konsernipalvelut	91
8.11. Hyvinvointialueen johtaminen	95
9. Muistutukset ja kantelut	97
10. Talouden tasapainotustavoitteet vuosille 2023–2025 ja niiden eteneminen	99
11. Rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toimeenpanon keskeiset riskit	101
12. Jatkotoimet	103

Liite 1: Kooste järjestämissuunnitelman toimeenpanosuunnitelmista ja niiden etenemisestä

Osavuosikatsausraportoinnin tavoitteet

1. Etenevätkö hyvinvointialuestrategiassa, sote-järjestämissuunnitelmassa ja pelastustoimen palvelutasopäätöksessä asetetut tavoitteet oikeaan suuntaan
2. Talouden tilannekuvan muodostaminen ja vuoden 2023 toteumaennusteen tarkentaminen
3. Henkilöstöön liittyvien tunnuslukujen kokonaiskuvan muodostaminen
4. Tarvittavien muutosten ja mahdollisten korjausliikkeiden tunnistaminen ja toimeenpano
5. Talousarvion avaamisen valmistelu
6. Tammi-syyskuun osavuosikatsauksessa ei raportoida VM:lle sote-järjestämissuunnitelman toteutumista

Nostoja osavuosisikatsauksesta

Tavoitteet edenneet pääosin oikeansuuntaisesti

Loppuvuoden talouden sopeutustoimissa onnistuminen keskeistä

Rakennemuutokset edenneet pääosin suunnitellusti

Haasteet henkilöstön saatavuudessa jatkuvat, sairauspoissaolot laskeneet

Hoito- ja palvelutakuiden toteutumisessa vaihtelua. Tiedon laatu ja kattavuus tärkeä kehityskohde.

Kassan kestävyys ollut hyvä

Osavuosisikatsaus toimii pohjana talousarvion sekä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman laatimiselle

Hyvinvointialuestrategian painopisteiden ja strategisten periaatteiden toteutuminen

Hyvinvointialuestrategian indikaattorit ovat pääosin hitaasti muuttuvia, joten niitä arvioidaan ensisijaisesti tilinpäätösvaiheessa.

PAINOPISTEET JA STRATEGISET PERIAATTEET

Ihmistä varten

1. Osallisuus, varhainen tuki sekä omaehtoinen terveyden ja hyvinvoinnin parantaminen painottuvat.
2. Palvelut ovat tarpeenmukaiset ja lähellä monin eri tavoin.
3. Palvelujärjestelmä on yhteen sovitettu.

Vaikuttavasti yhdessä

4. Ennaltaehkäisevät ja perustason palvelut vahvistuvat.
5. Palvelujen verkostoa uudistetaan yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa.
6. Kustannuskehitys vastaa rahoitusta.

Parhaat osaajat

7. Henkilöstö osallistuu ja kehittää vaikuttavaa toimintaa.
8. Hyvinvointialue on arvostettu työnantaja ja kouluttaja.
9. Johtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä.

Rohkeasti uutta

10. Johtamis- ja toimintamallit uudistuvat.
11. Tieto, tutkimus ja käytännön kokeilut ohjaavat kohti vaikuttavia toimintamalleja.
12. Uudistaminen kuuluu kaikille.

4
painopistettä

12
strategista
periaatetta
(tavoitetta)

10
pääindikaattoria

THL:n sote-palvelutarvekerroin
Talousarvion toteutuminen
Perustason palveluiden vahvistuminen ja painopisteen siirtyminen ennaltaehkäisevään työhön
Lakisääteisten hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen
Asiakastyytyväisyys
Henkilöstön työhyvinvointi
Sähköisten palvelujen käyttö
Eri järjestämistapojen osuus ja kehitys
Pelastustoimen ennaltaehkäisevän ja omatoimisuutta edistävän turvallisuustyön toteutuminen
Tutkimuksen ja kehittämisen laatu ja laajuus

Hyvinvointialuestrategiassa asetettujen tavoitteiden eteneminen

- Edennyt tavoitteen suuntaan
- Edennyt, mutta sisältää kehitystarpeen, viivästyksen tai riskin
- Ei edennyt tavoitteen suuntaan
- Ei voi arvioida

Indikaattori	Tavoite	Tilanne 9/2023	
1. THL:n sote-palvelutarvekerroin	Kertoimet pienenevät suhteessa muihin alueisiin. Vanhustenhuollon tarvekertoimessa on huomioitava Pohteen väestön ikärakenteen nopea muutos, joten tältä osin indeksin ei voida odottaa laskevan.	Kertoimet ovat nousseet. Kuitenkin huomioitava tietopohjan tarkentuminen ja väestörakenteen muutos. Tuorein päivitys koskee vuotta 2021, eli aikaa ennen Pohteen toimintaa, joten ei voida arvioidaan Pohteen toimintana.	■
		Kansallisesta terveysindeksistä ei ole vielä vertailutietoja.	■
2. Talousarvion toteutuminen	Tilinpäätös ja asukaskohtaisten kustannusten kasvu toteutuvat tarveperustaista rahoitusta vastaavasti	Vuodelle 2023 ennakoidaan alijäämää, eli menot ylittävät valtion rahoituksen ja muut tuotot.	●
	Tarvevakioitujen sote-menojen indeksi pienenee. Tavoite < 95,0.	Talousarvion pitävyys on vielä mahdollinen, mutta sisältää riskin.	●
		Indeksi on laskenut (100 → 95). Tuorein tieto on v. 2021, eli ajalta ennen Pohteen toimintaa, joten ei voida arvioida Pohteen toimintana.	■
3. Perustason palveluiden vahvistuminen ja painopisteen siirtyminen ennaltaehkäisevään työhön	Palvelurakenteessa vahvistuvat varhaisen ja kevyemmän tuen palvelut.	Rakennemuutos on edennyt pääosin suunnitellusti.	●
4. Lakisääteisten hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen	Hoito- ja palvelutakuut toteutuvat lakisääteisten aikojen mukaisesti	Ks. tarkempi arviointi osavuosisikatsauksesta	●
5. Asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyväisyys paranee	Hyvinvointialuetasoiset seurantatiedot tarkentuvat.	■
	Palautejärjestelmän kattavuus laajenee	Palautejärjestelmän käyttöönottoa on laajennettu.	●
6. Henkilöstön työhyvinvointi	Henkilöstön työhyvinvoinnin tunnusluvut paranevat.	Työhyvinvointikysely toteutuu marraskuussa.	■
	Sairauspoissaolot vähenevät.	Sairauspoissoloprosentti on laskenut (5,3 % → 5,1 %)	●
7. Sähköisten palvelujen käyttö	Etäasiointien käyttö lisääntyy.	Digitaalisen sote-keskuksen käyttö on laajentunut.	●
	Asiakkaiden ja henkilöstön tyytyväisyys sähköisiin palveluihin pysyy hyvällä tasolla tai kasvaa	Asiakastyytyväisyydestä ei ole vielä vertailutietoja käytettävissä.	■
8. Eri järjestämistapojen osuus ja kehitys	Palvelut on järjestetty vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti	Arvioidaan tilinpäätöksessä	■
9. Pelastustoimen ennaltaehkäisevän ja omatoimisuutta edistävän turvallisuustyön toteutuminen	Valvontasuunnitelman toteuma tavoite 100 % Turvallisuusviestinnällä tavoitettujen kokonaismäärä tavoite 10 % väestöstä/vuosi Hälytystehtävien määrä laskee	Tavoitteet käytettävissä olevien vertailutietojen osalta etenevät oikeaan suuntaisesti.	●
10. Tutkimuksen ja kehittämisen laatu ja laajuus	JUFO-tunnusluvut pysyvät hyvällä tasolla tai kasvavat Toteutettujen teknologia- ja palvelukokeilujen sekä yhteiskehittämisaihiodien määrä laajuus kasvavat	Raportoidaan tilinpäätöksessä	■

Nostoja hoito- ja palvelutakuiden toteutumisesta

Kokonaisuus

Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärin vastaanotoilla kiireetön hoitoon pääsy oli parantunut kesäkuun lopun tilanteesta. Yli lakisääteisen eli 14 vuorokautta hoitoon pääsyä odottaneiden määrän osuus oli 45 % odottajista syyskuussa (6/2023: 54 %).

Huomioitava tiedon kattavuus

Suun terveydenhuollossa hoitoon pääsy toteutui neljässä kuukaudessa 92 %:lla. Tilanne on kesäkuuta vastaava.

Huomioitava tiedon kattavuus

Erikoissairaanhoidon odottavien määrä on vähentynyt syyskuussa elokuun tilanteeseen verrattuna. Hoidon tarpeen arviointia odottavien määrä oli syyskuussa myös vähentynyt edelliseen kuukauteen verrattuna.

Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen hoidon tarpeen arviota ja hoitoa odottavien määrä on kasvanut selvästi syyskuussa edellisiin kuukausiin verrattuna erikoissairaanhoidossa

Vanhuspalvelulain 26 §:n mukaan palveluihin pääsyn odotusajat julkaistaan kahdesti vuodessa. Kesäkuun osavuosikatsauksen kaikkien raportoitujen ikäihmisten sosiaalipalveluiden keskimääräinen odotusaika toteutui palvelutakuun mukaisesti.

Tieto kerätään puolivuositain

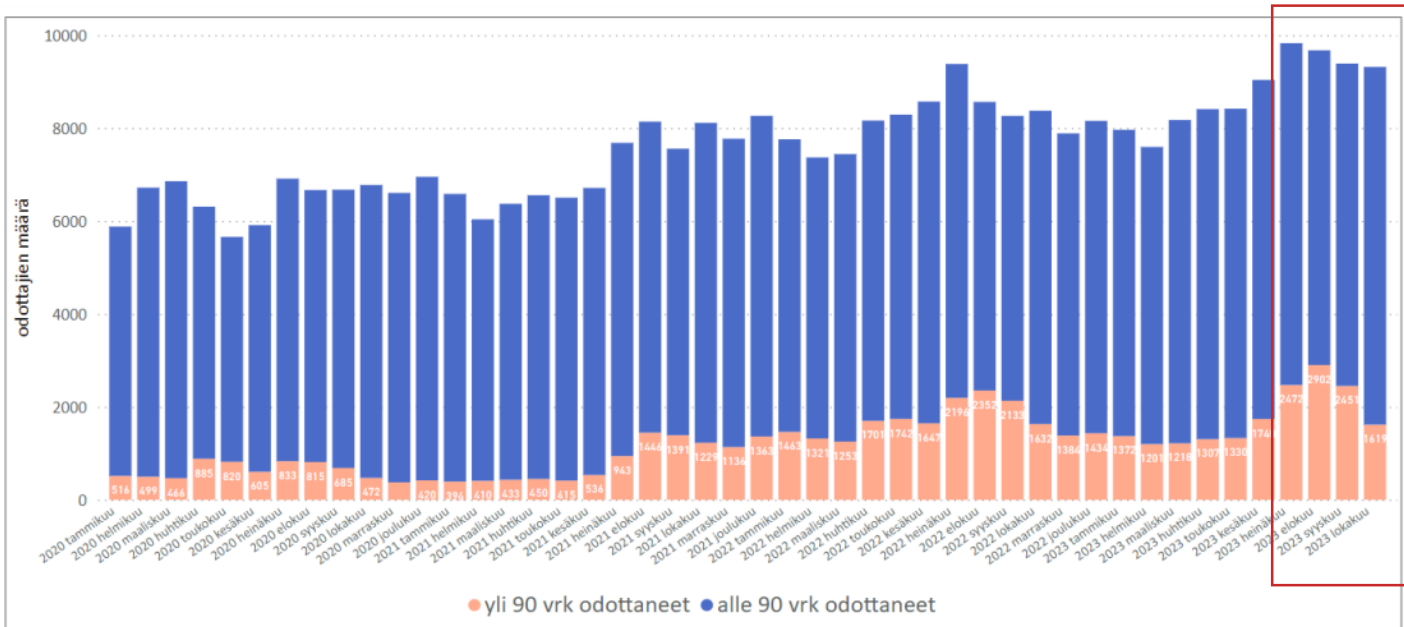
Sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukainen alle 18-vuotiaiden palvelutarpeen arviointi on aloitettu noin 94,2 %:sti lakisääteisen 7 arkipäivän kuluessa. Tilanne on edellistä arviointijaksoa vastaava.

Huomioitava tiedon laatu

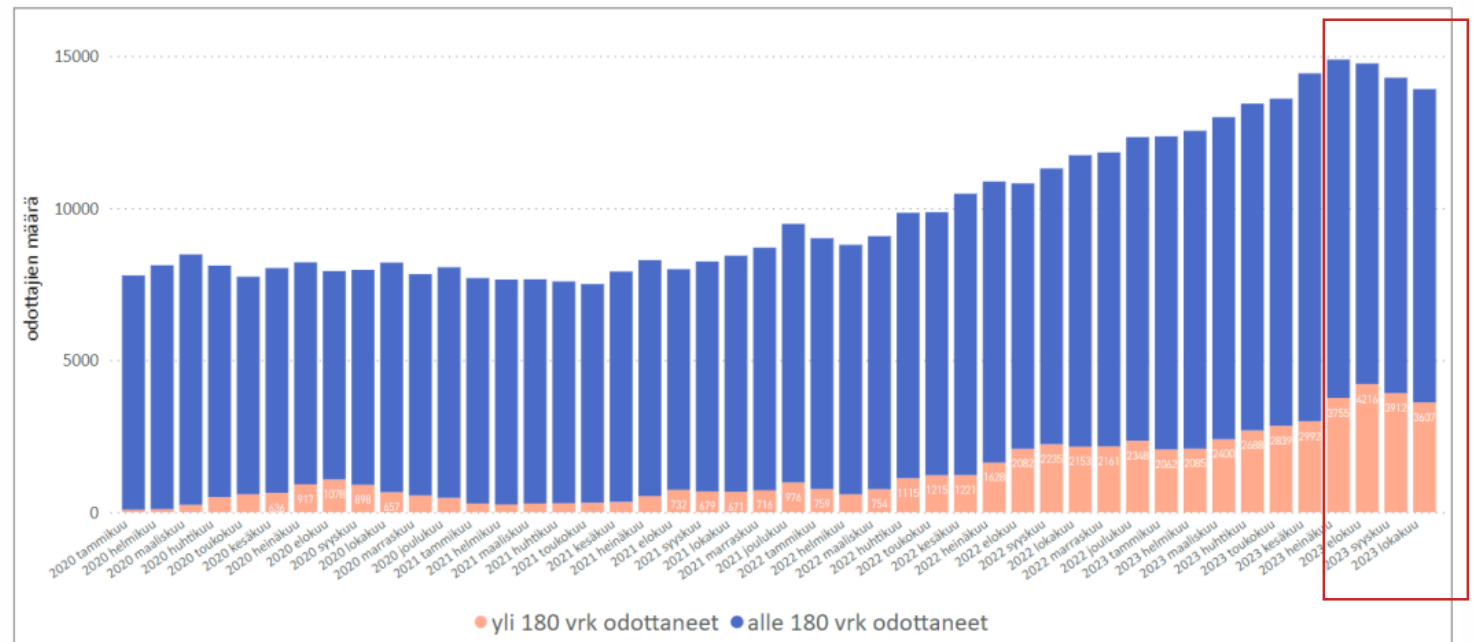
Palvelutarpeen arvioinnit ovat valmistuneet 87,7 %:sti lakisääteisessä 3 kuukauden määräajassa. Tältä osin tunnusluku on hieman laskenut edellisestä vertailuajankohdasta.

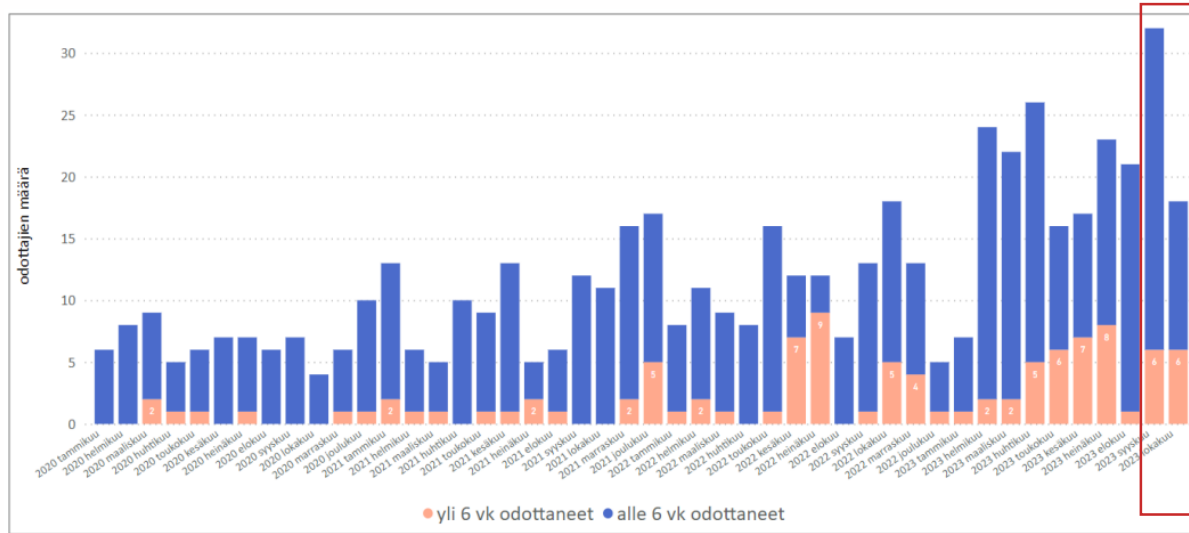
Erikoissairaanhoito: Hoidon tarpeen arviointia odottavat kuukausittain

Erikoissairaanhoito: Hoitoa odottavat kuukausittain

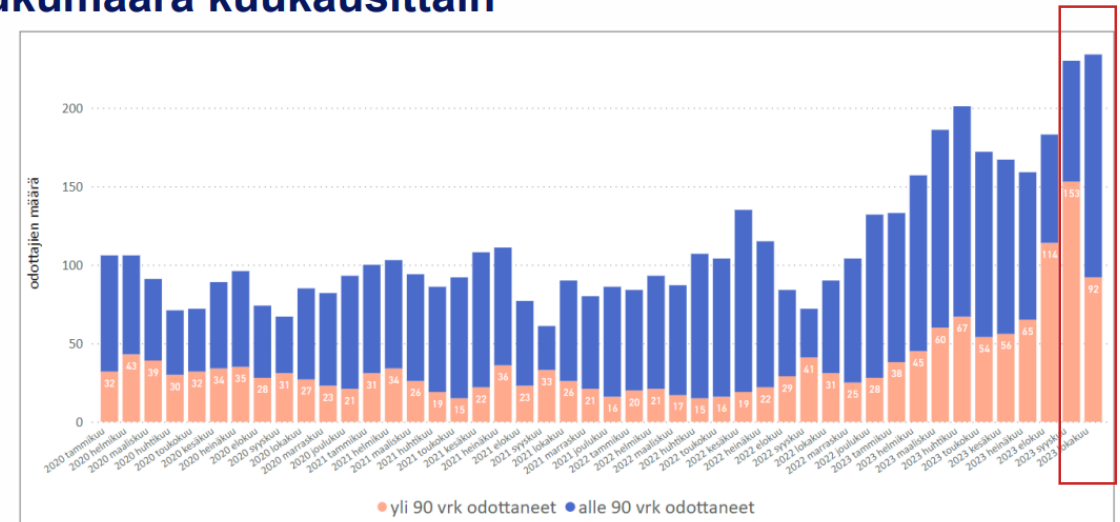

Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoidon tarpeen arviointia odottavien lukumäärä kuukausittain

Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoitoa odottavien lukumäärä kuukausittain

Talouden tilanne 9/2023

	TOTEUMA 1–9/2023	KS 1–9/2023	YLITYS (+) /ALITUS (-)	TOTEUMA % KS 1– 9/2023	KS 2023	ENNUSTE 2023 HUOM: sis. riskiarvio
TOIMINTA TUOTOT	238 178 568	244 902 819	-6 724 251	97,3 %	326 537 092	316 155 099
TOIMINTAKULUT	-1 529 549 209	-1 522 952 240	6 596 969	100,4 %	-2 018 894 466	-2 073 617 877
Henkilöstökulut	-743 004 770	-769 996 021	-26 991 251	96,5 %	-1 014 952 841	-1 003 787 507
Palvelujen ostot yhteensä	-533 842 611	-497 422 127	36 420 484	107,3 %	-663 229 502	-726 386 146
<i>Asiakaspalvelujen ostot</i>	-324 218 399	-278 575 456	45 642 943	116,4 %	-371 433 941	-434 562 177
<i>Muiden palvelujen ostot</i>	-209 624 211	-218 846 671	-9 222 459	95,8 %	-291 795 561	-291 823 969
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 526 720	-127 828 033	-6 301 313	95,1 %	-170 437 377	-167 122 811
Avustukset	-47 412 684	-39 382 208	8 030 477	120,4 %	-52 509 610	-62 993 801
Muut toimintakulut	-83 762 425	-88 323 852	-4 561 427	94,8 %	-117 765 136	-113 327 616
TOIMINTAKATE	-1 291 370 641	-1 278 049 421	13 321 220	101,0 %	-1 692 357 374	-1 757 462 778
Valtion rahoitus	1 298 522 142	1 264 189 779	34 332 363	102,7 %	1 685 586 372	1 731 362 856
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 144 647	-8 752 500	-6 607 853	24,5 %	-11 670 000	-9 666 496
VUOSIKATE	5 006 853	-22 612 142	-27 618 995	-22,1 %	-18 441 002	-35 766 418
Poistot ja arvonalentumiset	-27 307 651	-28 734 289	-1 426 638	95,0 %	-38 312 385	-36 950 950
Poistoeron muutos	588 694	638 694	-50 000	92,2 %	851 592	807 148
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-21 712 103	-50 707 737	-28 995 634	42,8 %	-55 901 795	-71 910 219

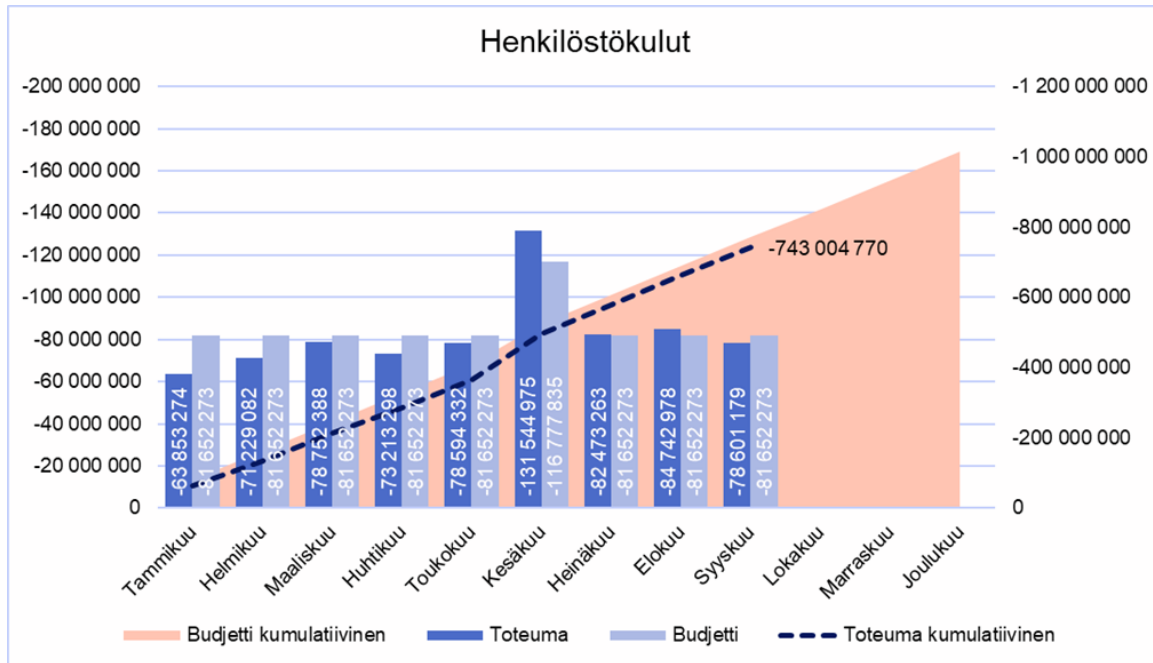
Huom: riskiennuste, mikäli sopeutustoimissa ei onnistuta

- Mikäli tasapainotustoimissa onnistutaan, Pohteella on parantunut rahoitus huomioiden vielä pieni mahdollisuus pysyä talousarvion mukaisessa noin -60 miljoona euron alijäämässä. On kuitenkin olemassa merkittävä riski, että alijäämää muodostuu 10–15 miljoonaa euroa arvioitua talousarviotasoa enemmän
- Erityisesti asiakaspalvelujen ostoihin ja avustuksiin sisältyy ylityspaineita. Henkilöstökulujen toteuma on myös ratkaiseva. Talouden ennustetta päivitetään kuukausittain.

Alustavia toteumaennusteita TP 2023

(sis. riskitarkastelu)

Toimialueiden toimintakatteet	Toimintakate: Ylitys-/alitusennuste talousarvioon, miljoonaa euroa	Toimintakate: Ylitys-/alitusennuste talousarvioon %
Hyvinvointialueen johtaminen	0,0	0,0 %
Konsernipalvelut	-9,2	-2,8 %
Järjestämistoiminto	-32,7	
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	24,0	9,1 %
Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	9,9	6,6 %
Ikäihmisten palvelut	56,4	24,1 %
Vammaispalvelut	26,5	19,9 %
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	-5,8	-1,6 %
Sairaanhoidolliset palvelut	0,9	1,2 %
Kuntoutuspalvelut	-3,0	-5,7 %
Pelastustoimi	-0,4	-1,4 %

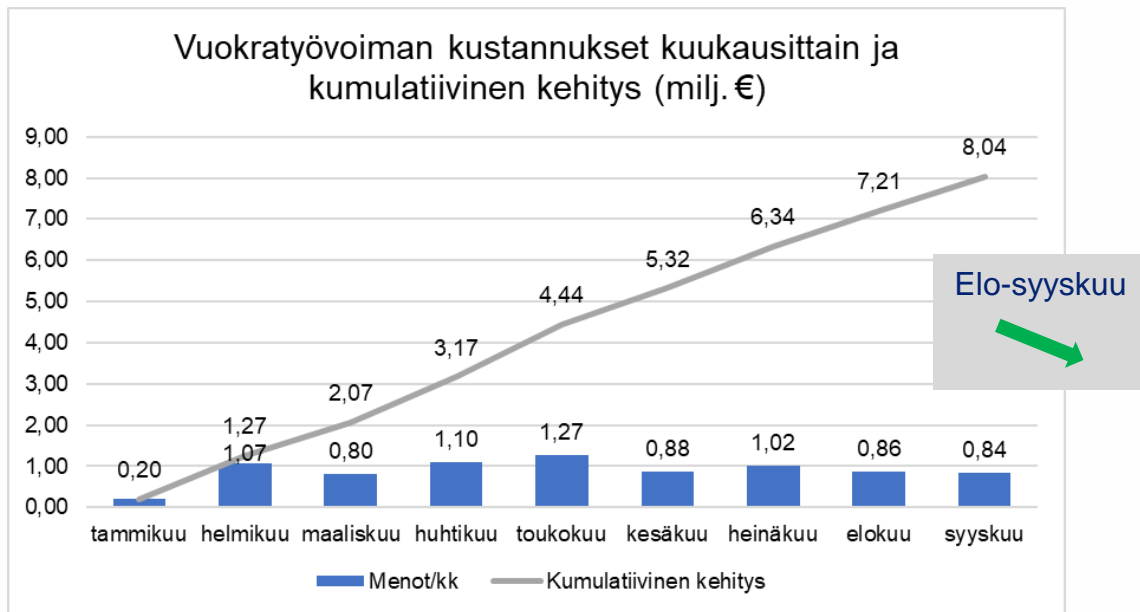
Henkilöstökuluissa 1-9/2023 alitusta budjetoituun n. 27 milj. (TA 2023: 1015 milj.)

Elo-syyskuu

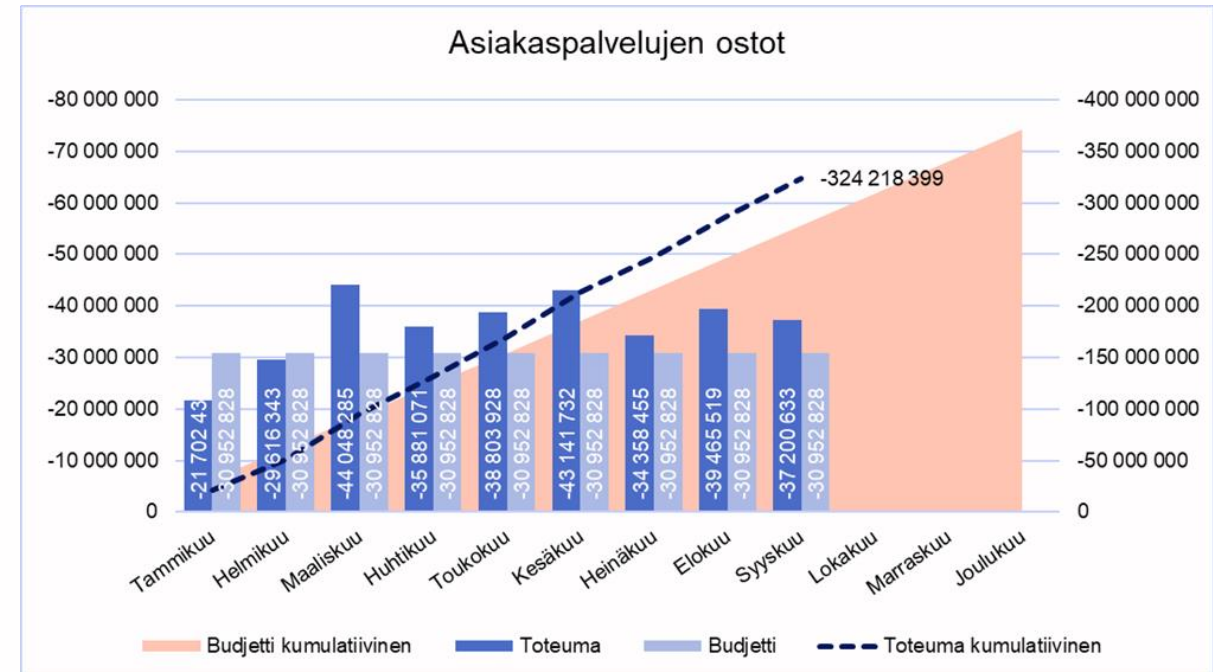

Asiakaspalvelujen ostoissa 1-9/2023 ylitystä budjetoituun n. 45,6 milj. (TA 2023: 374,1 milj.)

Elo-syyskuu

Elo-syyskuu

Sote-järjestämissuunnitelman 2023-2025 mukaiset rakennemuutokset

- V Valmis
- T Toteutuksessa
- N Nykytila
- E Ei etene

Toiminta	Nykytila, lähtötilanne	Suunnitelma 2023-2025	Toteutuma 1-9/2023	1-9/2023	1-6/2023
Yhteisöllinen asuminen	309 paikkaa	Lisätään 158 paikkaa, paikkoja yhteensä 467	9/2023: Nykytilanmukaiset paikat 309 Ei vielä kustannusvaikutuksia	N	N
Ympäri vuorokautinen palveluasuminen	3 228 paikkaa <i>(Järjestämissuunnitelmassa tehostetun palveluasuminen nykytila 3193 p., tarkennettu)</i>	Vuonna 2023 paikkoja vähennetään 146-156, vuoteen 2025 mennessä paikkoja on 260-280 vähemmän, paikkoja yhteensä 3072-3082	9/2023: 3 294 paikkaa, vähentynyt -75 paikkaa kesäkuun tilanteesta Peittävyys 75 v. täytäneillä 9/2023: 8,2 %	T	T
Arviointi- ja kuntoutusyksikkö	280 paikkaa	Lisätään 52 paikkaa, paikkoja yhteensä 332	9/2023: 308 paikkaa, lisätty +28 paikkaa	T	N
Akuuttihoito	388 paikkaa	Vähennetään 122 paikkaa, paikkoja yhteensä 266	9/2023: 300 paikkaa, vähentynyt -88 paikkaa	T	T
Laitoshoido	126 paikkaa	Vähennetään 54 paikkaa, paikkoja yhteensä 72	9/2023: 104 paikkaa, vähentynyt -22 paikkaa Peittävyys 9/2023: 0,3 %, peittävyys 2022: 0,4 %	T	T
Sairaalahoito	1 007 paikkaa	Vähennetään 165 paikkaa, paikkoja yhteensä 842	9/2023: 850 paikkaa, vähentynyt -157 paikkaa	T	T
Psykiatrinen osastohoito	201 paikkaa	Vähennetään 16 paikkaa, paikkoja yhteensä 185	9/2023: Nykytilan mukaiset paikat 201 (OYS 185, Kuusamo 6, Raahe 10)	N	N
Yhteensä	4 950 paikkaa Lisäksi 589 p. lisätään arviointi- ja kuntoutusyksiköihin ja yhteisölliseen asumiseen	5112 - 5132 paikkaa, vähennys 407 - 427 p.	1-9/2023: 4 749 paikkaa vähentynyt 201 paikkaa, -4,1 % Lisäksi on lisätty arviointi- ja kuntoutusyksiköiden ja sekä yhteisöllisen asumisen paikkoja 28 eli 4,8 %	T	T

Kooste sote-järjestämissuunnitelman toimeenpanosuunnitelmista ja niiden etenemisestä

Toimeenpanosuunnitelma	Päävastuullinen toimialue	Toimeenpanosuunnitelma laadittu	Eteneekö suunnitellusti 1-9	Tavoiteaika- taulu toimeenpanolle	Tilanne 1-9/2023	Jatkosuunnitelma ja huomiot
1. KOTAS-keskuk- sen toiminnan käynnistäminen	Ikäihmis- ten palvelut	Kyllä	Kyllä	30.6.2023	Toiminta on käynnistynyt, vaikuttavuusin- vestointi on tehty. Toimintaluvut ovat tavoit- teissa. Toimintaan on perustettu 5 htv lisä- panos, näistä 4 htv täytetty.	Seuranta ja vaikuttavuuden osoittami- nen.
2. Etälääketieteelli- sen tuen keskuk- sen käynnistämi- nen	Ikäihmisten palvelut	Kyllä	Kyllä, osin viivästynyt	1.6.2023	Toiminta on käynnistynyt, vaikuttavuusin- vestointi on tehty. Toimintaluvut ovat tavoit- teissa. Viivästyminen koskee Oulun, Ou- lunkaaren, Lakeuden ja Koillismaan sään- nöllisen kotihoidon ja ikäihmisten asumis- palvelujen omalääkäritoimintaa.	Seuranta ja vaikuttavuuden osoittami- nen.
3. Kotisairaalan hoi- topaikkojen li- sääminen	Ikäihmisten palvelut	Kyllä	Kyllä	30.6.2023	Kotisairaaloimintamalli on valmis. Toi- minta on laajentunut tänä vuonna Vaalaan ja Taivalkoskelle. Aikaisemmin toiminnassa olevien yksiköiden toiminta-alueita on laa- jennettu. Asiakasmäärät ovat nousseet ja suoritteet lisääntyneet. Toimintaan on pe- rustettu 15 htv:n lisäpanos, joista rekrytoitu 12 htv. Hankerahoituksella toteutettavien hoidon tarpeen arviointiyksiköiden suunnit- telu etenee ja rekrytoinnit ovat käynnisty- neet. Toimintaluvut ovat tavoitteissa.	Kaikenikäisten kotisairaala laaje- nee maantiede huomioiden vuoden 2023 aikana. Hoidon tarpeen arviointiyksiköi- den toiminta käynnistyy loppu- vuonna 2023 Oulun alueella. Toteutetaan loput rekrytoinnit, vakiinnute- taan toimintaa, parannetaan seurantaa ja osoitetaan vaikuttavuus.
4. Arviointi- ja kun- toutusyksiköi- den paikkojen li- sääminen	Ikäihmisten palvelut	Kyllä	Kyllä	9-10/2023	Arviointi- ja kuntoutusyksiköiden sekä koti- kuntoutus- ja kotiutustiimien muutokset ovat käynnissä. Toimintamallit ja prosessi- kuvaukset sekä palvelujen myöntämisen- perusteet ovat valmisteilla päätöksen te- koon. Toimintaluvut tavoitteissa.	Taivalkosken ja lin akuutti-hoitopaikkojen muuttaminen arviointi- ja kuntoutuspai- koiksi toteutuu syksyllä 2023. Oulun ete- läisen alueen suunnittelun ja toteutuk- sen jatkaminen. Lakeuden alueen suun- nittelu ja vaikutusten huomioiminen ta- lousarviossa 2024.
5. Yhteisöllinen asu- minen	Ikäihmisten palvelut	Valmiste- lussa	Viivästynyt	2024	Yhteisöllisen asumisen myöntämisen pe- rusteet ovat valmistelussa. Yksityisellä sek- torilla on valmistumassa yksiköitä Ou- lussa, ARAn hankehakemuksia vireillä	Myöntämisen perusteiden vahvistaminen 09/2023. Alueen suunnitelmien valmis- telu käynnistyy ja paikkamäärä sekä ta- voitepeittävyys arvioidaan uudelleen.

6. Tehostetun palveluasumisen paikkojen väheneminen	Ikäihmisten palvelut	Kyllä	Viivästynyt	Syksy 2023	Ympäri vuorokautisen palveluasumisen paikkamäärän vähentäminen on aloitettu ja alueellisesti toimintaluviut kuvattu. Yhtenäisten kriteereiden puute viivästyttää vähentämistä.	Oman, oston ja palvelusetelituotannon määrän tarkempi seuranta. Oman ja yksityisen tuotannon hoitopäivän hinnan analysointi. Peittävyuden seuranta.
7. Laitoshoidon paikkojen väheneminen	Ikäihmisten palvelut	Kyllä	Kyllä	Syksy 2023	Laitoshoidon paikkamäärän vähentäminen on tehty suunnitellusti.	Siikajoen osalta toteutuminen käynnistyy arviolta 1/2024.
8. Akuutti paikkojen vähentäminen	Terveysten ja sairaanhoidon palvelut	Kyllä	Kyllä	Syksy 2023	Viralliset sairaansijat ovat vähentyneet, Vaala ja Haapajärvi on suljettu. Taivalkosken osasto on muuttunut arviointi ja kuntoutusyksiköksi. Kalajoelta ja Ylivieskasta on vähentynyt yhteensä 19 paikkaa.	Etenee suunnitellusti. Neuvottelut ovat käynnissä lakkautettavien ja muuttuvien yksiköiden henkilöstön kanssa.
9. Sairaalahoitopaikkojen vähentäminen	OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	Kyllä	Kyllä	Syksy 2023	Sairaansijojen 9/2023 yhteensä 850, vuoden alun tilanne 1007 sairaansijaa. Tavoite etenee.	Raahan (-8) paikka lukuun ottamatta sairaalapaikkojen vähennykset on tehty.
10. Tarpeenmukaisten sote-keskusten määrittely	Terveysten ja sairaanhoidon palvelut, perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	Kyllä	Kyllä	Syksy 2023	Tarpeen mukaisten sote-keskusten suunnitelma on hyväksytty aluehallituksessa 14.6.2023. Toteutus on lähtenyt liikkeelle ja liikkuvien palveluiden työryhmä on toiminnassa.	Palveluverkoston ja palveluiden tarkentaminen. Liikkuvien sote-keskuspilottien käynnistäminen ja tarvittavat hankinnat.
11. Ikäneuvolan käynnistäminen	Ikäihmisten palvelut	Kyllä	Kyllä	Syksy 2023	Toimintamalli on vahvistettu. Ikäneuvolatoiminta on käynnistynyt kaikilla alueilla, mutta ei vielä kaikkien kuntien osalta.	Vahvistetaan ja laajennetaan toimintaa.
12. Digitaalisen sote-keskusten käynnistäminen	Terveysten ja sairaanhoidon palvelut	Kyllä	Kyllä	Käynnistynyt huhtikuussa, laajeneminen nopeutetulla aikataululla	Toiminta on käynnistynyt 17.4.2023. Käynti- ja asiakasmäärät ovat nousussa. Toiminta on laajentunut kesän aikana vastaanottopalveluissa, matalankynnyksen mielenterveyspalveluissa ja kuntoutuksessa.	Laajeneminen nopeutetulla aikataululla eri alueille ja eri toimialueiden palveluihin.

13. Psykiatri- sen osastohoi- don paikko- jen vähentämi- nen ja tehoste- tun avokuntou- tuksen vahvista- minen	Perhe- ja so- siaalipalve- lut ja OYS- psykiatria	Kyllä	Kyllä	Raahessa kesä 2023, Kuusa- mossa kevät 2025	Taloudelliset vaikutukset eivät vielä ole to- teutuneet.	Raahen paikat vähentyvät kokonaan 1.7.2023 lähtien. Kuusamon paikko- jen väheneminen toteutuu loppu- vuonna 2024 (alkuperäinen suunni- telma 2025).
14. Lastensuoje- lun laitossyksikön perustaminen	Perhe- ja so- siaalipalve- lut ja OYS- psykiatria	Kyllä	Toimeenpa- nosuunni- telma on val- mis, tilakar- toitus on kes- ken. Sisältää riskin.	Syksy 2023	Tilat kartoituksessa, seitsemänpaikkainen. Kustannusvaikutuksia ei vielä ole.	Tilojen saaminen on riski toiminnan aloit- tamiselle syksyllä 2023. Myös asiakas- määrän kasvu asettaa riskin ostopalvelui- den taittamiselle.
15. Vammais- ten asumispalve- luyksiköiden pe- rustaminen	Vammais- palvelut	Kyllä	Kyllä	Yksikön ra- kentami- sen aloitus 12/2023 - vuosi 2024	Suunnitteluvaiheessa.	Aikatauluriski tunnistettu.
16. Mielenterveys- ja päihdeasiak- kaat, selviämis- aseman perus- taminen	Perhe- ja so- siaalipalve- lut ja OYS- psykiatria	Kyllä	Kyllä	Syksy 2023, käynnistyy 8.9.2023	Viisipaikkainen, toiminta käynnissä viikon- loppuisin. Kustannukset syksyllä 2023 vakiinnutta- misrahasta ja Tulevaisuuden sote-keskus - hankkeesta.	Vuoden 2024 kustannuksia katetaan va- kiinnuttamisrahasta, huomioitava talous- arviossa 2024.

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Talousarvion 2023 avaaminen

Osavuosisikatsaus on käsittelyssä
aluehallituksessa 14.11.2023 ja
aluevaltuustossa 20.11.2023

Talousarvion avaaminen

- 14.11.2023 aluehallituksen info
- 20.11. ja 4.12.2023 aluevaltuuston info
- 12.12.2023 aluehallituksen päätöksenteko
- 18.12.2023 aluevaltuuston päätöksenteko

2. Talousarvion muuttaminen

Aluevaltuusto päättää määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden aikana talousarviomuutokset tuodaan tarvittaessa aluehallitukselle ja -valtuustolle käsiteltäväksi vähintään neljännesvuosittain.

Hyvinvointialueen ensimmäisenä vuonna on todennäköistä, että talousarviovuoden aikana joudutaan tekemään muutoksia käyttösuunnitelmaan tai tarkastamaan talousarviota muulla tavoin.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Talousarvion täytäntöönpano-ohje

Hallintosääntö

73 § Talousarvion muuttaminen

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle heti muutostarpeen ilmenyttyä, kuitenkin siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotuksen talousarviovuoden aikana.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on aluevaltuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin ja tehtävät tarvittavat muutokset niihin.

Aluevaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Talousarviopoikkeamista, joita ei ole hyväksytty talousarviomuutoksina aluevaltuustossa, on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Talousarvion sitovuus aluevaltuustoon

TULOSLASKELMAOSA		
Hyvinvointialue yhteensä	Toimintakate	-1 692 357 377
INVESTOINTIOSA		
Investoinnit yhteensä	Investointimenot	249 850 700
RAHOITUSOSA		
Pitkäaikaiset lainat	Lainakannan muutokset	230 982 907

Talousarvion sitovuus aluehallitukseen

KÄYTTÖTALOUSOSA JA INVESTOINTIOSA		
Aluevaltuusto ja -hallitus, lautakunnat (pl. tarkastuslautakunta), jaostot ja alueelliset neuvottelukunnat	Ulkoinen toimintakate	-3 573 914
	Investointimenot	0
Hyvinvointialueen johtaminen	Ulkoinen toimintakate	-14 723 860
	Investointimenot	0
Järjestämistoiminto	Ulkoinen toimintakate	-38 521 489
	Investointimenot	200 000
Konsernipalvelut (pl. rekrytointi- ja resurssipalvelut, tarkastuslautakunta, toimielimet, jaostot ja alueelliset neuvottelukunnat)	Ulkoinen toimintakate	-298 603 680
	Investointimenot	216 975 500
Konsernipalvelut, rekrytointi- ja resurssipalvelut	Ulkoinen toimintakate	-24 271 114
	Investointimenot	0
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	Ulkoinen toimintakate	-264 521 499
	Investointimenot	165 000
Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	Ulkoinen toimintakate	-151 492 137
	Investointimenot	1 157 000
Ikäihmisten palvelut	Ulkoinen toimintakate	-234 550 641
	Investointimenot	1 420 000
Vammaispalvelut	Ulkoinen toimintakate	-132 922 142
	Investointimenot	350 000
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	Ulkoinen toimintakate	-365 908 868
	Investointimenot	19 759 400
Sairaanhoitolliset palvelut	Ulkoinen toimintakate	-77 287 132
	Investointimenot	5 518 800
Kuntoutuspalvelut	Ulkoinen toimintakate	-52 607 309
	Investointimenot	255 000
Pelastustoimi	Ulkoinen toimintakate	-31 071 594
	Investointimenot	4 050 000
RAHOITUSOSA		
Pitkäaikaiset lainat	Lainakannan muutokset	230 982 907

Talousarvion 2023 sitovuustasot

Talousarvion avaamisessa tarkennettavia lukuja

Tuloslaskelma

- Toimintatuotot ja rahoitus
  - Valtion rahoituksen TA-TP 2022 oikaisu +47,7 miljoonaa
  - Vakiinnuttamisraha +25,7 miljoonaa (vuoden 2023 osuus)
  - Muut avustukset, joita ei ollut tiedossa talousarviota laadittaessa
- Toimintamenot
  - Vakiinnuttamisrahaan ja hanketuottoihin liittyvät menot
  - Järjestämistoiminnoissa oleva varaus n. 29 miljoonan varauksen kohdentaminen muille toimialueille
  - Toimialueiden ylitykset ja alitukset
- Muut tarkentuneet kokonaisuudet
  - Korkomenot
  - Sijoitustuotot
  - Luottotappiot
  - Varaston alaskirjaukset
  - Lyhytaikainen laina

Investoinnit ja hankinnat, pääomitus ja pitkäaikaiset lainat

- Osakkeiden hankinnat, varainsiirtoverot, pääomitus
- Toteutumattomat ja siirrettäväksi esitettävät investoinnit
- Omaisuuden myynnit: vapaa-ajan kiinteistöjen osakkeet, koneet ja kalusto
- Antolainauksen muutokset
- Pitkäaikainen laina

Muutoksille on löydyttävä kate

Henkilöstöön liittyvät tunnusluvut osavuosikatsauksessa

Kokonaisuus	Toteuma 1–9/2023	Etene- minen	Toteuma 1–6/2023
Henkilöstö (kuukauden viimeinen päivä)	17 819 *		18 785 *
Määräaikaisten työ- tai virkasuhteisten osuus	22,9 %		26,6 %
Hakijat/avoin toimi	7,2 (7–9/23)		4,6 (4–6/23)
Hakijat/avoin virka	4,5 (7–9/23)		4,7 (4–6/23)
Kokonaistyöpanos	17 169		17 054
Palkallinen työpanos (Käyttösuunnitelma 16 945)	16 169		16 037
Toteutunut työpanos	12 328		12 841
Lähtövaihtuvuus, %	9,5 %		6,5 %
Koulutuspäivät	24 082 **		15 208 **
Koulutuspäivät/palkallinen työpanos	1,5 päivää		0,96 päivää
Koulutukseen osallistuneiden määrä	65,0 %		47,4 %
Sairauspoissaolo%	5,1 %		5,3 %
Henkilöt ilman sairauspoissaoloja	8 626		9 568
Sairausajan palkkakustannus	22 386 807		15 761 817

Kiitokset!